

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	IV
กิตติกรรมประกาศ	VIII
สารบัญ.....	IX
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	7
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 แนวคิดและทฤษฎีตามกฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	10
2.1.1 ข้อความคิดของความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ในระบบกฎหมายจารีตประเพณี และระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร	10
2.1.2 โครงสร้างความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายจารีต ประเพณีและตามลักษณะของกฎหมายลายลักษณ์อักษร.....	10
2.1.2.1 องค์ประกอบความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามแนวคิดของระบบกฎหมายจารีตประเพณี	11
2.1.2.2 ลักษณะสำคัญของความรับผิดชอบทางละเมิดในระบบกฎหมาย ลายลักษณ์อักษร.....	12

บทที่

หน้า

2.2 แนวคิดความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในกฎหมายต่างประเทศ	17
2.2.1 ลักษณะของกฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายฝรั่งเศส	17
2.2.2 แนวคิดความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเยอรมัน ...	19
2.2.3 ข้อความคิดที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามหลักกฎหมายอังกฤษ	21
2.2.4 ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามแนวคิด ของกฎหมายในสหรัฐอเมริกา	24
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด.....	27
2.3.1 ทฤษฎีรับภัย	28
2.3.2 ทฤษฎีความผิด	28
2.3.3 ทฤษฎีความรับผิดชอบเด็ดขาด	29
2.3.4 ทฤษฎีความรับผิดชอบโดยเคร่งครัด	30
2.3.5 ทฤษฎีข้อสันนิษฐานความรับผิดชอบ	31
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักความรับผิดชอบทางละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ กับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	32
2.5 การสร้างความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ในกรณีความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐและการใช้สิทธิไล่เบียด	36
2.5.1 แนวคิดในการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่	37
2.5.2 ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐ และการใช้สิทธิไล่เบียดกับเจ้าหน้าที่	44
2.6 หลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทนของเจ้าหน้าที่ในต่างประเทศ	51
2.6.1 การพิจารณาแยกความรับผิดชอบของรัฐออกจากการรับผิด ตามกฎหมายแพ่ง.....	53
2.6.2 หลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทนของเจ้าหน้าที่ ในสหรัฐอเมริกา	57

บทที่

หน้า

2.6.3	หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของเจ้าหน้าที่ ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส	59
3	หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดเจ้าหน้าที่และการชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนตามกฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของประเทศไทย ..	66
3.1	หลักและสาระสำคัญของกฎหมายความรับผิดชอบ ของเจ้าหน้าที่ในประเทศไทย	66
3.1.1	ความหมายของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่.....	67
3.1.1.1	คำนิยามของคำว่าเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	68
3.1.1.2	คำจำกัดความของคำว่าหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่.....	74
3.1.2	องค์ประกอบของการกระทำที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบ ตามกฎหมายความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่.....	79
3.1.2.1	การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ	80
3.1.2.2	การกระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย.....	82
3.1.2.3	การกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย	85
3.1.3	หลักความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่อันเกิดจากกรณีที่เป็น การปฏิบัติหน้าที่และกรณีที่ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่	86
3.1.3.1	หลักความรับผิดชอบที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่.....	86
3.1.3.2	ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่อันมิใช่ การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่.....	87
3.1.4	การทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่.....	89
3.1.4.1	การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่อันเนื่องจาก การกระทำละเมิดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่.....	89

บทที่

หน้า

3.1.4.2 การบังคับให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่อันมิใช่ การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่	90
3.1.5 การไต่เบียดตามกฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	92
3.1.5.1 การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยมิได้เกิดจากการจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง.....	93
3.1.5.2 การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง.....	94
3.1.5.3 การเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะมีเพียงใด ต้องคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ.....	96
3.1.5.4 กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดเกิดจากความผิด หรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออก	97
3.1.5.5 ความรับผิดชอบจากการกระทำละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน ให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เฉพาะส่วนของตน	100
3.1.6 การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชำระเงินให้แก่หน่วยงาน ของรัฐตามกฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	101
3.2 สาระสำคัญของกฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	103
3.2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	104
3.2.2 การวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง	108
3.2.3 ผู้แต่งตั้งดำเนินการออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทน หรือฟ้องคดีต่อศาล	113
3.2.4 เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน.....	115

บทที่

หน้า

4	วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายต่างประเทศกับกฎหมายไทย และวิเคราะห์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมาย ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	119
4.1	วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายต่างประเทศกับกฎหมายไทย.....	120
4.1.1	ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส	
4.1.2	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีกับหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่	121
4.1.3	หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ในประเทศไทย.....	122
4.1.4	เปรียบเทียบหลักเกณฑ์หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ในระบบกฎหมายสาธารณรัฐฝรั่งเศส ระบบกฎหมายสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และระบบกฎหมายประเทศไทย	123
4.2	วิเคราะห์หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมาย ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	124
4.2.1	วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติการณ์การกระทำละเมิด และสิทธิในการขอผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	124
4.2.1.1	พฤติการณ์การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยจงใจ.....	127
4.2.1.2	พิจารณาการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่อันเป็นการกระทำ ที่เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง	132
4.2.1.3	วิเคราะห์การผ่อนชำระตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ที่เกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่	137
4.2.2	วิเคราะห์ปัญหาการผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ กระทำละเมิดตามกฎหมายความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	143

บทที่	หน้า
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	148
5.1 บทสรุป.....	149
5.2 ข้อเสนอแนะ	152
บรรณานุกรม.....	154
ภาคผนวก.....	165
ภาคผนวก ก. รัฐบัญญัติพื้นฐานแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี.....	166
ภาคผนวก ข. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539.....	202
ภาคผนวก ค. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ การผ่อนชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่.....	213
ภาคผนวก ง. ข้อบังคับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2545	225
ภาคผนวก จ. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว 2092 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2540 เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่น.....	236
ภาคผนวก ฉ. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0804.4/ว 6086 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2563 เรื่องการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น.....	257
ประวัติผู้เขียน.....	261